

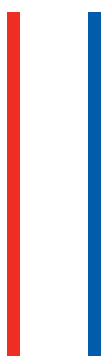
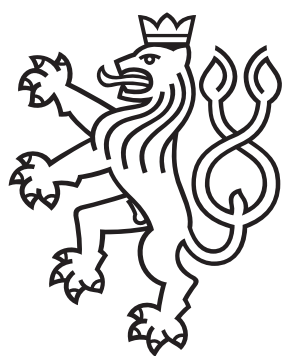

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Strategie zahraniční rozvojové spolupráce České republiky

2018–2030

Praha 2017

	Shrnutí	4
I.	Vize.....	5
II.	Východiska a principy.....	6
III.	Cíle ČR v rozvojové a humanitární oblasti.....	8
IV.	Hlavní oblasti spolupráce	11
	Dvoustranná rozvojová spolupráce	11
	Humanitární pomoc	13
	Mnohostranná rozvojová spolupráce	14
V.	Nástroje a partnerství.....	17
VI.	Naplňování Strategie	20
	Finanční rámec	20
	Monitoring a evaluace	20
	Komunikace a prezentace strategie.....	21
	Platnost a aktualizace strategie	21
VII.	Přílohy.....	22
	Příloha 1: Vyhodnocení Koncepce ZRS ČR 2010 – 2017	23
	Příloha 2: Přehled nástrojů ZRS ČR dle hlavních forem spolupráce a partnerů	24

Shrnutí

Pro Českou republiku je rozvojová spolupráce a humanitární pomoc poskytovaná do zahraničí výrazem solidarity, klíčovým nástrojem zahraniční politiky a investicí do vlastní bezpečnosti.

Zahraniční rozvojová spolupráce pomáhá partnerským zemím čelit ekonomickým, sociálním, environmentálním i bezpečnostním problémům, posilovat jejich odolnost, dát perspektivu a lepší budoucnost jejich obyvatelům, a tím snižuje i související rizika pro nás samotné. V součinnosti s humanitární pomocí vytváří možnosti pro cílenou podporu stabilizace zemí postižených konflikty a katastrofami, s přímou návazností obnovy, rozvoje a návazných politických a ekonomických partnerství.

Hlavní rámec rozvojových a humanitárních aktivit v období 2015 – 2030 tvoří v září 2015 přijatá Agenda 2030 a jí definovaných 17 Cílů udržitelného rozvoje, které určují základní cíle celosvětového vývoje do roku 2030, propojují ekonomickou, sociální a environmentální dimenzi rozvoje a zaměřují se na odstraňování chudoby a snižování nerovností v rozvojovém i rozvinutém světě, se zapojením veřejné, občanské, soukromé i akademické sféry.

ČR se ve svých rozvojových aktivitách zaměří na pět tematických priorit, od budování stabilních a demokratických institucí přes udržitelné nakládání s přírodními zdroji, zemědělství a rozvoj venkova po inkluzivní sociální rozvoj a ekonomický růst.

V prioritních zemích dvoustranné rozvojové spolupráce bude ČR dbát na účelné návaznosti rozvojových a humanitárních aktivit a vytváření vzájemně odpovědných a transparentních partnerství na úrovni veřejného, neziskového a soukromého sektoru. Zvláštní pozornost bude věnována také křehkým zemím, zejména jejich rychlé stabilizaci po katastrofách a konfliktech, obnově a posilování odolnosti.

Při realizaci rozvojových a humanitárních aktivit bude ČR využívat projektové i finanční nástroje, jejichž prostřednictvím efektivně dosáhne zamýšlených výsledků, včetně propojování bilaterální spolupráce s finančními nástroji EU, OSN, dalších mezinárodních organizací a mezinárodních finančních institucí.

Naplňování cílů rozvojové spolupráce a humanitární pomoci bude probíhat v souladu s prioritami zahraniční politiky ČR s cílem zajistit vzájemné synergie jejich jednotlivých složek a zároveň přispět k naplňování Strategického rámce Česká republika 2030.

Naplňování strategie bude průběžně vyhodnocováno, významnou součástí rozvojového a humanitárního úsilí bude průběžné a transparentní informování odborné i široké veřejnosti.

I. Vize

Smyslem zahraniční rozvojové spolupráce a humanitární pomoci je přispět ke stabilizaci partnerských zemí a k rozvinutí jejich potenciálu směrem k udržitelnému ekonomickému a sociálnímu rozvoji a prosperitě.

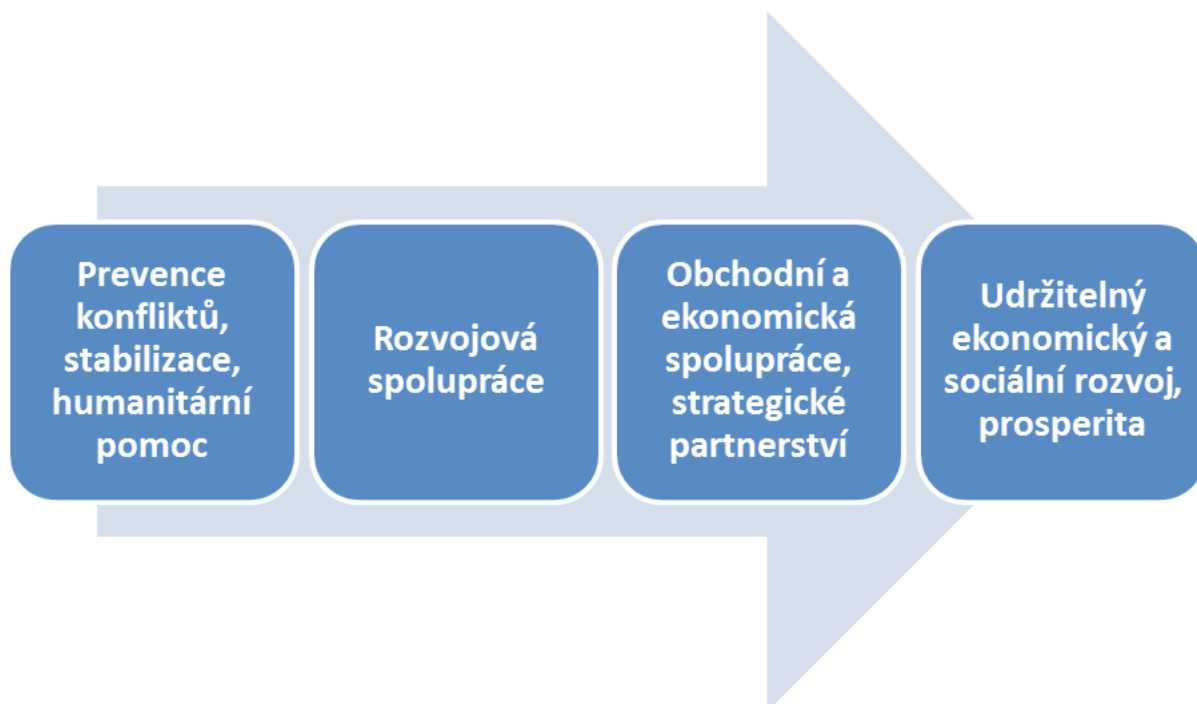
Cestou zahraniční rozvojové spolupráce ČR přispívá ke snižování chudoby a nerovností ve světě, uplatňuje své národní zájmy, posiluje svou bezpečnost a vytváří předpoklady pro rozvíjení politických, obchodních a investičních vztahů a pro ekonomickou diplomacii.

Prostřednictvím humanitární pomoci přispívá ČR k záchraně lidských životů a snižování utrpení lidí postižených přírodní katastrofou či konfliktem a napomáhá k rychlé obnově důstojných životních podmínek a ke snižování zranitelnosti obyvatelstva partnerských zemí.

Rozvojová spolupráce se zaměřuje na oblasti, ve kterých může ČR nabídnout specifickou zkušenost a expertízu a kde disponuje dostatečnými kapacitami/odborníky pro realizaci.

Rozvojová spolupráce ČR se soustředí na omezený počet partnerských zemí, prioritních témat a aktivit a využívá své komparativní výhody k maximalizaci synergií a zvýšení pozitivního dopadu.

ČR v rozvojové a humanitární oblasti usiluje o vytváření strategických partnerství mezi veřejným, soukromým, občanským i akademickým sektorem a o účinnou návaznost aktivit zaměřených na prevenci a řešení konfliktů i katastrof se stabilizací, obnovou a rozvojem.

II. Východiska a principy

Východiskem pro novodobou zahraniční rozvojovou spolupráci (dále jen „ZRS“) je Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 (dále „Agenda 2030“) a související Cíle udržitelného rozvoje (dále jen „SDG“)¹, které navazují na Rozvojové cíle tisíciletí naplňované v letech 2000 - 2015. Agenda 2030 propojuje ekonomickou, sociální a environmentální dimenzi udržitelného rozvoje, včetně klíčových oblastí jako podpora dobrého vládnutí a inkluzivních mírových společností, a klade důraz na snižování strukturálních nerovností. Je univerzálního charakteru, 17 SDG je určeno všem zemím, rozvojovým i rozvinutým, a to na základě národního vlastnictví rozvojového procesu a sdílené odpovědnosti za výsledky.

Integrální součástí Agendy 2030 je tzv. Akční agenda z Addis Abeby, která nastavila nové paradigma pro financování rozvoje, s důrazem na mobilizaci vlastních zdrojů a specifickou roli rozvojového financování. Jeho zásadní složkou je Oficiální rozvojová pomoc (ODA) poskytovaná vyspělými zeměmi na podporu rozvoje; Česká republika se zavázala usilovat o dosažení podílu 0,33 % HND na ODA do roku 2030.

Na mezinárodní úrovni byl vedle Agendy 2030 v roce 2015 přijat také Sendaiský rámec pro snižování rizika katastrof 2015 – 2030, který zakotvuje hlavní cíle v oblasti prevence katastrof, připravenosti na ně a posilování odolnosti, a Pařížská klimatická dohoda k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu, která v roce 2016 stanovila právně závazný rámec pro ochranu klimatu pro období po roce 2020.

Historicky první Světový humanitární summit v květnu 2016 (Istanbul) přijal Agendu pro humanitu OSN, která v duchu společného principu s Agendou 2030 pro udržitelný rozvoj „Leaving no one behind“ zdůraznila nutnost respektovat Mezinárodní humanitární právo a humanitární závazky ze strany zemí i mezinárodních organizací v oblasti účelné a efektivní pomoci zejména obětem konfliktů a nuceného vysídlení.

V novém globálním rámci udržitelného rozvoje, humanitární pomoci i snižování rizika katastrof je zdůrazněna odolnost lidí, zemí a regionů světa vůči přírodním, lidmi působeným i hybridním hrozbám. Cílem je budovat odolnou základní infrastrukturu i veřejnou správu, posilovat adaptaci na změnu klimatu, zlepšovat potravinové zabezpečení a výživu a celkově zkvalitňovat vyhodnocování a řízení rizik na místní, regionální i globální úrovni.

Důležitý rámec pro ZRS ČR představuje rozvojová politika Evropské unie, formulovaná v Evropském konsensu o rozvoji, jehož cílem je pomoci implementovat Agendu 2030 v rozvojových zemích a zároveň lépe koordinovat pomoc evropských dárců. Nový konsensus vychází z Globální strategie EU, přijaté v roce 2016, která nastínila komplexní vizi vnějšího evropského angažmá.

Legislativním základem naplňování ZRS je Zákon č. 151/2010 Sb. o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí (dále jen „Zákon o ZRS“). Strategicko – koncepčním rámcem ZRS ČR pak je tato strategie, která navazuje na Strategický rámec Česká republika 2030 a na Koncepci zahraniční politiky ČR².

---

¹ Na summitu OSN v září 2015 v New Yorku byl přijat dokument „Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030“, který obsahuje sedmáct Cílů udržitelného rozvoje, na jejichž formulaci se podílely všechny členské státy OSN, včetně zástupců občanské společnosti, podnikatelské sféry a akademické obce.

² Strategický rámec Česká republika 2030 byl schválen usnesením vlády č. 292 ze dne 19. dubna 2017; Koncepce zahraniční politiky ČR byla přijata usnesením vlády č. 563 z 13. července 2015.

Strategie ZRS ČR je koherentní s hlavními cíli zahraniční politiky ČR a úzce navazuje na Koncepti zahraniční rozvojové spolupráce na období 2010 – 2017, včetně jejího střednědobého vyhodnocení z roku 2014. Zohledněna byla rovněž doporučení jiných mezinárodních donorů a dále pak „Hlavní zjištění a doporučení Výboru pro rozvojovou spolupráci OECD“ z roku 2016 (dále jen „OECD/DAC“), jehož je ČR členem.

Efektivní partnerství

Při realizaci zahraniční rozvojové spolupráce bude ČR usilovat o efektivní působení zaměřené na výsledky a zřetelný přínos pro partnerské země i Českou republiku.

V souladu se závazky Globálního partnerství pro efektivní rozvojovou spolupráci se Česká republika zaměří na další pokrok v těchto oblastech:

- posilování místního vlastnictví rozvojových politik, zejména sladěním vlastních cílů s národními rozvojovými strategiemi partnerských zemí a podporou inkluzivní účasti na rozhodování,
- koordinace a harmonizace s dalšími dárci, propojování bilaterální a multilaterální spolupráce,
- orientace na výsledky v plánování i realizaci rozvojových aktivit,
- inkluzivnost rozvojových partnerství na úrovni vlád a veřejného sektoru, občanské společnosti i soukromého sektoru a
- zvyšování transparentnosti a předvídatelnosti ZRS ČR a vzájemné odpovědnosti všech partnerů.

Koherence politik pro rozvoj

Koherence politik je jedním z cílů Agendy 2030, který je pro udržitelný rozvoj klíčový. Česká republika bude v souladu s Agendou 2030 a s cíli Strategického rámce Česká republika 2030 usilovat o zajištění koherence domácích i zahraničních politik s cíli ZRS ČR za účelem prevence negativních dopadů jednotlivých politik na rozvojové úsilí, s důrazem na environmentální a lidskoprávní dimenzi. V rámci Rady vlády pro udržitelný rozvoj v součinnosti s Radou pro ZRS bude akcentována koherence všech politik ČR tak, aby efektivně přispívaly k udržitelnému rozvoji doma i ve světě.

III. Hlavní cíle a priority ČR v rozvojové a humanitární oblasti

Hlavním cílem zahraniční rozvojové spolupráce a humanitární pomoci ČR je přispět s využitím svých kapacit a zkušeností a v souladu s mezinárodními závazky k budování stabilního, bezpečného, inkluzivního, prosperujícího a udržitelného světa a posilování svého postavení v něm. V návaznosti na Agendu 2030 a na Strategický rámec Česká republika 2030 se ČR v rozvojové a humanitární oblasti konkrétně zaměří na naplňování vybraných tematických priorit, které odpovídají klíčovým Cílům udržitelného rozvoje.

Řádná demokratická správa věcí veřejných

Podporu a vytváření mírové a soudržné demokratické společnosti chápe ČR jako důležitý předpoklad bezpečnosti a stabilních mezinárodních vztahů, příspěvek k předcházení konfliktům a nucenému vysídlení. ČR může na nejvyšší míru zúročit svoji komparativní výhodu oproti mnohým jiným donorům – zkušenosti a znalosti nabyté v procesu vlastní politické a ekonomické transformace přenášet a implementovat v partnerských zemích tak, aby byla utvářena demokratická společnost respektující lidská práva a zajišťující všem přístup ke spravedlnosti. Působení v této oblasti zároveň odráží zájmy a potřeby ČR; prohlubování řádné správy je předpokladem zintenzivňování politických a hospodářských vztahů mezi partnerskými zeměmi a ČR. ČR bude v této prioritě působit také v rámci Programu transformační spolupráce v gesci MZV a dalšími nástroji rozvojové spolupráce, s důrazem na zvyšování kapacit a legitimacy veřejných institucí na všech úrovních.

Udržitelné nakládání s přírodními zdroji

Nedostatečné zásobování kvalitní pitnou vodou a špatný přístup k odpovídajícím sanitacním zařízením jsou závažnými projevy chudoby v rozvojových zemích. Zároveň tento nedostatek přispívá k šíření nemocí a podstatně tak snižuje kvalitu zdravého života a ochrany veřejného zdraví. S ohledem na své dosavadní zkušenosti i na vlastní kapacity se bude ČR nadále zaměřovat ve své ZRS na zásobování pitnou vodou a ochranu vodních zdrojů, dále pak na rozvoj odpadového hospodářství a celkově na udržitelné způsoby využívání přírodních zdrojů. ČR bude svými aktivitami i dále přispívat k ochraně partnerských zemí a společenství před změnami klimatu, přírodními riziky a pohromami a zohledňovat environmentální aspekty průmyslu, s důrazem na opatření ke zvyšování odolnosti a schopnosti adaptace na změny klimatu. Bude se soustředit také na přenos technologií a know-how v daných oborech.

Ekonomická transformace a růst

ČR bude vycházet z dosavadních aktivit a zkušeností své ZRS a bude stavět na vlastních zkušenostech z oblastí technické podpory a budování nebo posilování odborných kapacit v průmyslu. Bude se nadále soustředit na přenos technologií a znalostí. Vzhledem ke svým zkušenostem se ČR zaměří na zajišťování přístupu k cenově dostupným, spolehlivým a udržitelným nízkoemisním zdrojům energie směrem k technicky moderní a energeticky soběstačné partnerské zemi. ČR bude dále své aktivity směřovat k vytváření trvalého, inkluzivního a udržitelného hospodářského růstu při současném respektu k lidským právům, vč. sociálních a socio-ekonomických práv tak, aby podporovala plnou a produktivní zaměstnanost a zajištění důstojné práce po všechny. Zároveň bude zohledňována šetrnost k životnímu prostředí i důraz na potírání korupce.

Zemědělství a rozvoj venkova

Nedostatečný přístup ke kvalitním a bezpečným potravinám, málo efektivní a k životnímu prostředí, vč. suchozemských ekosystémů, málo šetrné hospodaření s půdou a nedostatečně budované a fungující hodnotové řetězce v oblasti zemědělství, produkce obživy a rozvoje venkova jsou závažným problémem rozvojových zemí. ČR se bude svými aktivitami podílet na odstraňování hladu, zlepšování výživy a rozvoji venkova zejm. s důrazem na budování udržitelné, ekologicky šetrné, výnosné místní zemědělské produkce. Zároveň bude ČR přispívat k ochraně biodiverzity a ekosystémů, zejména k obnově půdy a lesů a k předcházení degradace půdy, vč. dezertifikace. ČR se zaměří zejm. na přenos relevantního know-how, využívání vhodných zemědělských technologií pro udržitelné využívání ekosystémů v rostlinné i živočišné výrobě a dále na rozvoj venkovských zemědělských hospodářství a komunit vč. podpory řádného fungování trhu potravinářských komodit.

Inkluzivní sociální rozvoj

Rozvojové aktivity v této prioritě budou zaměřovány zejm. na vzdělávání, zdravotnictví a podporu sociální inkluze, tedy obory, které patří k již tradičním částem ZRS ČR. ČR tak chce podporovat v partnerských zemích zajištění zdravého života a zvyšování jeho kvality. Dále bude podporovat rovný a cenově dostupný přístup k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělání, a to nejen základnímu, ale zejm. také střednímu a vyššímu odbornému vzdělávání, vč. zaměření na celoživotní vzdělávání pro všechny. Bude působit také směrem k vytváření společnosti otevřené všem skupinám obyvatelstva vč. sociálně vyloučených a jinak znevýhodněných skupin.

Průřezové priority

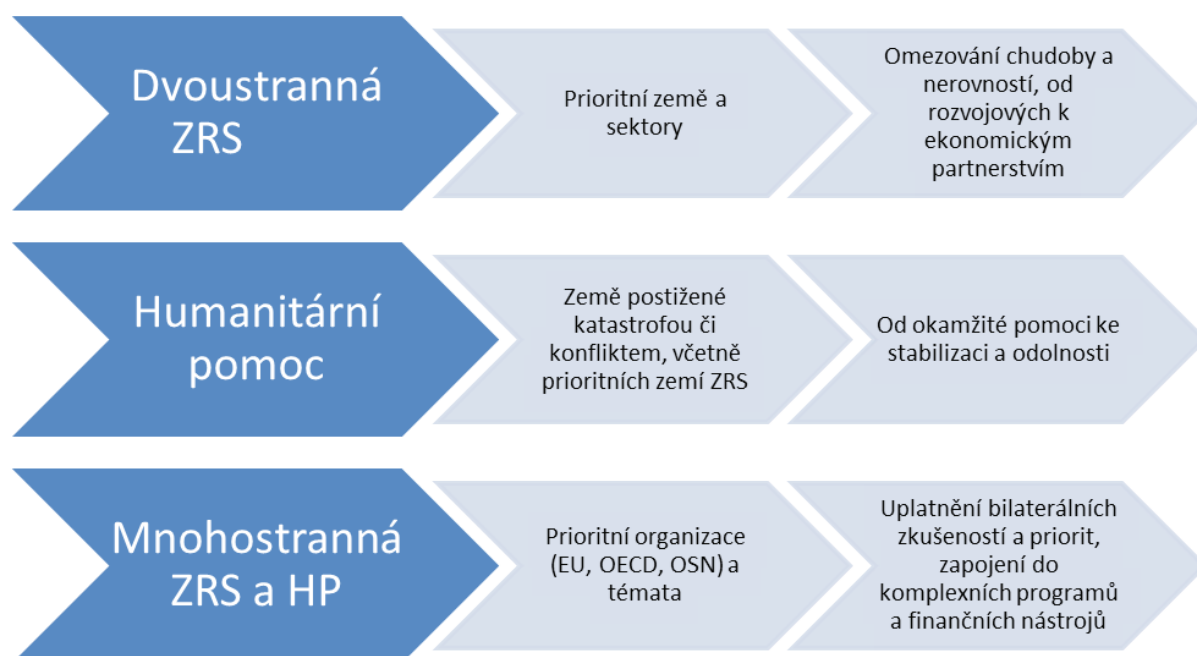
Naplnování uvedených cílů bude průřezově spojeno s podporou mírových a inkluzivních společností, přístupu všech ke spravedlnosti, odpovědného, participačního a reprezentativního rozhodování a budování odolných, efektivních, odpovědných a transparentních institucí na všech úrovních. V partnerských zemích i v mezinárodních organizacích bude ČR klást důraz na rozvoj demokracie a respekt k lidským právům, včetně genderové rovnosti a posílení postavení žen a dívek.

Ve všech svých aktivitách bude ČR prosazovat vlastnictví rozvojového procesu ze strany cílové země a vzájemně odpovědné a inkluzivní partnerství se spolupracující zemí či mezinárodní organizací. Důraz bude kladen na rozvojové a humanitární potřeby partnerských zemí, mobilizaci jejich domácích zdrojů, jejich dluhovou udržitelnost, budování kapacit a naplňování národních plánů udržitelného rozvoje a odolnosti, dále také posilování a budování standardizovaných, transparentních a spravedlivých obchodních systémů.

Aktivity ČR se budou nadále realizovat se zřetelem na šetrný přístup k přírodním zdrojům a na ochranu životního prostředí a biodiverzity. ČR se i do budoucna zaměří na zvyšování odolnosti partnerských zemí vůči negativním dopadům změny klimatu a přírodním katastrofám a rovněž bude podporovat vytváření národních, regionálních i globálních mechanismů pro zvyšování kapacit efektivního plánování a řízení v oblasti změny klimatu.

IV. Hlavní oblasti spolupráce

Při respektování základních principů dvoustranné i mnohostranné rozvojové spolupráce a humanitární pomoci („HP“) se ČR zaměří na účinné propojování politik a opatření s cílem dosahovat viditelných a udržitelných výsledků a maximalizovat vzájemné synergie tak, aby dopad rozvojových a humanitárních aktivit a intervencí ČR byl co nejvýznamnější.

Dvoustranná rozvojová spolupráce

Cílem dvoustranné ZRS je nabídnout partnerským zemím moderní nástroje spolupráce, které budou reflektovat jejich poptávku, kapacity a stupeň rozvoje a přispějí k celkovému rozvoji vzájemných vztahů.

Ve výběru partnerských zemí dvoustranné ZRS se ČR vyváženým způsobem zaměří na spolupráci se zeměmi s nízkým příjmem (LDCs, Least Developed Countries) i se zeměmi se středně vysokým příjmem (MIC, Middle Income Countries) dle klasifikace OECD. Na jedné straně tak ČR zohledňuje důraz a zaměření Agendy 2030 na nejhudší země světa, na straně druhé zúročí vlastní transformační zkušenosti, které představují v rámci komunity dárců českou komparativní výhodu. Vedle toho ČR rozvojovou spoluprací přirozeně investuje do navazování kvalitních a vzájemně výhodných partnerských vztahů.

Výběr prioritních partnerských zemí zohledňuje doporučení střednědobého vyhodnocení koncepčního období 2010 – 2017 i doporučení OECD/DAC (vyhodnocení shrnuto v příloze č. 1) a pracuje kontinuálně s následujícími kritérii výběru:

- **celková úroveň vzájemných dvoustranných vztahů ČR a partnerské země**, vč. přítomnosti rezidentního zastoupení ČR v cílové zemi, které má zásadní vliv na efektivnost rozvojové spolupráce;
- **rozvojová relevance a přidaná hodnota a potřeba ZRS ČR v zemi**, trvající potřeba pomoci dle klasifikace OECD/DAC;
- **vlastnictví rozvojového procesu a zhodnocení podmínek v zemi pro realizaci ZRS ČR**, dosahování cílů programu ZRS a cílů realizovaných projektů, míra zapojení místních partnerů (ownership), podmínky pro realizaci v cílové zemi, vč. respektování českého, místního i mezinárodního právního řádu a schopnosti místní státní správy a územní samosprávy absorbovat a dlouhodobě užívat sdílené technologie, know-how, zkušenosti;
- **udržitelnost a dopady realizovaných aktivit, zájem a připravenost země vytvářet vzájemné partnerství pro rozvoj** a odpovědně přispívat k dosahování zamýšlených výsledků;
- **koordinace s ostatními donory**, včetně **společného programování EU**,
- **povědomí o ZRS ČR** v zemi a mezi donory.

V každé z prioritních zemí³ se ČR soustředí na jasně definovaný počet, zpravidla tři, prioritních tematických cílů. Ty budou obvykle kombinací oblasti infrastrukturní (zemědělství a rozvoj venkova, udržitelné nakládání s přírodními zdroji či ekonomický růst) a oblasti veřejných služeb (řádná demokratická správa věcí veřejných či inkluzivní sociální rozvoj). Tento postup, který bude uplatňován i v tzv. specifických a ostatních rozvojových zemích, umožňuje efektivní reakci na potřeby partnerské země, zapojení realizátorů z neziskového, soukromého i akademického a veřejného sektoru, vzájemné synergie a dostatečnou viditelnost ZRS ČR. Ve vztahu k prioritním zemím ZRS ČR bude tento princip rozpracován do konkrétní podoby v programech bilaterální spolupráce, které budou průběžně vyhodnocovány a dle potřeb partnerských zemí aktualizovány.

---

¹ Na základě výše uvedeného a po projednávání v Radě pro ZRS ČR v letech 2015 - 2016 vláda svým usnesením č. 631 z 11. července 2016 schválila nový výčet prioritních partnerských zemí ZRS ČR na období od roku 2018. Jedná se o tyto země: **Bosna a Hercegovina, Etiopie, Gruzie, Kambodža, Moldavsko, Zambie**.

Stejným usnesením vlády byla zároveň ustanovena kategorie specifických zemí, kam byly zařazeny **Afghánistán, Palestina a Ukrajina** a na základě usnesení vlády č. 588 z 27. června 2016 také **Sýrie**. Specifické země se dle usnesení vlády č. 631/2016 mohou měnit a doplňovat na základě usnesení vlády, mj. v návaznosti na zájem vlády ČR o rozvojová partnerství a cílenou podporu vybraných zemí v souvislosti s postkonfliktní situací či rekonstrukcí a obnovou země.

U ostatních dosavadních prioritních zemí, tj. **Mongolsko, Kosovo a Srbsko**, bude přechodného období let 2018 – 2020 v různé míře dle rozpracovanosti projektů využito k dokončení projektů a ZRS ČR bude ukončena. Spolupráce s těmito zeměmi bude pokračovat jinými formami, zejm. komerčními aktivitami.

V uvedených prioritních i specifických zemích bude zároveň zohledňováno doporučení z evaluací, střednědobého vyhodnocení předchozího koncepčního období i doporučení OECD/DAC **soustředit se v každé partnerské zemi pouze na užší počet tematických aktivit, maximálně tři** tak, aby došlo k další efektivizaci ZRS ČR a zároveň byl vytvořen maximální prostor pro vzájemné synergie jednotlivých prioritních tematických oblastí. Výčet tematických oblastí bude uváděn v programech bilaterální ZRS s jednotlivými prioritními zeměmi.

Humanitární pomoc

Česká republika bude poskytovat humanitární pomoc do zahraničí s cílem zachraňovat lidské životy, zdraví a důstojnost a omezovat utrpení lidí při náhlých katastrofách, účinně podporovat křehké země s dlouhodobými problémy, včetně prioritních zemí dvoustranné ZRS, a celkově snižovat zranitelnost a posilovat odolnost vůči klimatickým dopadům i bezpečnostním rizikům.

ČR poskytuje HP do zahraničí v souladu se zásadami Dobrého humanitárního dárcovství, s důrazem na lidskost, nestrannost, neutralitu a nezávislost,⁴ a to okamžitou pomoc do zemí s naléhavými humanitárními potřebami v důsledku katastrof či konfliktů i komplexní asistenci zemím a regionům postiženým dlouhodobými humanitárními problémy v důsledku celkové křehkosti.

Při poskytování okamžité pomoci v reakci na naléhavé humanitární potřeby bude zvláštní pozornost věnována humanitárním potřebám prioritních zemí dvoustranné ZRS ČR. Zde bude ČR přednostně reagovat na humanitární potřeby vzniklé vlivem katastrof i nucené migrace ze sousedních zemí, s důrazem na snižování strukturální zranitelnosti a posilování odolnosti a místních kapacit, zejména v návaznosti na tematické priority ZRS ČR a v souladu s programy dvoustranné rozvojové spolupráce.

Ve vztahu k zemím s komplexními humanitárními problémy, včetně prioritních zemí dvoustranné ZRS, se ČR zaměří na účinnou podporu uprchlíků, vnitřně vysídlených osob a hostitelských komunit, na ochranu žen a dětí proti násilí i podvýchově v krizových situacích a na podporu odolnosti, připravenosti a řízení rizik v kontextu katastrof i konfliktů.

Při realizaci HP bude nadále probíhat spolupráce s českými, místními i mezinárodními humanitárními aktéry podle jejich zaměření, kapacit a přidané hodnoty i podpora vzájemných partnerství, včetně víceletých. Zásadní důraz bude kladen na řádné vyhodnocování potřeb i rizik, substantivní financování, řádnou koordinaci s ostatními dárci a na předvídatelnou návaznost jednotlivých fází pomoci a návaznost se ZRS.

Bezpečnost, nucené vysídlení, křehké státy

V návaznosti na Agendu 2030 pro udržitelný rozvoj (zejména Globální rozvojový cíl č. 16, který potvrzuje zásadní význam míru, bezpečnosti a stability pro udržitelný rozvoj jednotlivých zemí, regionů i celého světa) i na Agendu pro humanitu (zejména důraz na řešení konfliktů a nuceného vysídlení) bude ČR v rámci ZRS i HP přednostně usilovat o stabilizaci zemí ohrožených konflikty a nuceným vysídlením z důvodů bezpečnostních, lidskoprávních i klimatických, tzv. křehkých zemí.⁵

---

⁴ Deklarace „Principles and Good Practice of Humanitarian Donorship“ byla přijata skupinou dárcovských zemí a EK 17. 6. 2003; ČR se připojila v r. 2006, v r. 2007 byla Deklarace potvrzena Humanitárním konsensem EU.

⁵ Křehkými a někdy až zhroutenými státy se nazývají země, které mají výrazný souběh rizikových bezpečnostních, politických, ekonomických a klimatických faktorů, sledovaných v rámci tzv. Indexu křehkosti.

V případě prioritních zemí ZRS ČR se v rámci programů spolupráce s nimi a v kontextu jejich rozvojových strategií ČR zaměří na aktivity vedoucí ke zvyšování strukturální odolnosti s důrazem na dobrou veřejnou správu na všech úrovních, stabilní instituce a inkluzivní sociální a ekonomický rozvoj.

V zemích postižených dlouhodobými konflikty bude ČR pokračovat v soustavné humanitární podpoře v součinnosti s dalšími dárci zejména v rámci EU, s důrazem na ochranu a stabilizaci civilního obyvatelstva. V případě možného přechodu od HP k obnově a rekonstrukci bude posouzena možnost zařazení vybraných zemí mezi specifické země ZRS ČR po přechodnou dobu s vlastními dodatečnými prostředky.

V rámci příslušných politik EU a OSN bude ČR nadále intenzivně podporovat udržitelné řešení konfliktů a předcházení jejich opakování či vzniku. ČR bude poskytovat pomoc dlouhodobě vysídleným uprchlickým a vnitřně přesídleným komunitám a jejich hostitelským zemím a přispívat k usnadnění jejich bezpečného návratu do země původu.

V neposlední řadě bude ČR dle svých možností rovněž přispívat ke snižování křehkosti států a regionů světa způsobené negativními dopady změny klimatu. Půjde zejména o podporu při naplňování cílů pro omezování lidských, environmentálních i ekonomických ztrát v důsledku katastrof. V této oblasti může ČR uplatnit svou expertizu v oblasti snižování rizika katastrof, připravenosti a managementu rizik, kterou zúročila již při formování Globálního akčního rámce pro snižování rizika katastrof a jeho indikátorů.

Mnohostranná rozvojová spolupráce

Česká republika bude proaktivně prosazovat své národní priority a expertizu zejména na úrovni Evropské unie a ve vybraných mezinárodních organizacích.

Mnohostranná zahraniční rozvojová spolupráce je příležitostí pro využití českých zkušeností (včetně těch získaných v rámci bilaterální ZRS a humanitární pomoci) a zohlednění českých zájmů na mezinárodní úrovni. Česká republika poskytuje skrze multilaterální formáty dlouhodobě zhruba 70% své ODA.

Národní zkušenosti a rozvojové a humanitární priority a cíle bude ČR prosazovat na půdě EU i v rámci vybraných mezinárodních organizací, a to aktivním, srozumitelným a koherentním způsobem. Své strategické pozice a politické postoje bude ČR definovat se zapojením všech relevantních národních aktérů, vč. resortních ministerstev, nevládních organizací, soukromého sektoru, samosprávných celků, vzdělávacích institucí atd. Ke koordinaci a přípravě pozic bude sloužit Rada pro zahraniční rozvojovou spolupráci. Cílem této koordinace bude zajistit, aby prostředky vynaložené v rámci mnohostranné rozvojové spolupráce byly využity hospodárně a v souladu se zahraničně-politickými prioritami ČR.

Evropská unie

EU je kolektivně největším poskytovatelem zahraniční rozvojové pomoci na světě, disponuje dlouhou zkušeností a také širokou sítí diplomatických zastoupení ve většině rozvojových zemí světa. Dopad rozvojových intervencí EU a jejich členů je tedy významný a v některých případech má zásadní vliv.

Rozvojový rozpočet EU je financován členskými státy a jejich zájmy a zkušenosti tak musí být na evropské úrovni dostatečně reflektovány. Česká republika usiluje o to, aby evropská rozvojová pomoc byla poskytována efektivně, s jasnými výsledky a v souladu se zahraničně-politickými zájmy EU. Evropská ZRS musí být zároveň poskytována koordinovaně a v synergii s členskými státy EU, včetně širokého využití jejich komparativních výhod.

Pro Českou republiku je zásadní efektivní partnerství s rozvojovými zeměmi a větší propojení a koherence rozvojové spolupráce s posilováním bezpečnosti, rozvojem mezinárodního obchodu a předcházením nucené migraci. Podporuje zároveň větší zapojení soukromého sektoru do rozvoje, včetně důležité role rozvojových bank a inovativních finančních nástrojů.

Kromě koncepční tvorby politik EU se ČR soustředí na aktivní zapojení také do implementace rozvojové spolupráce EU, a to především s ohledem na vybrané národní priority české rozvojové spolupráce. ČR usiluje o to, aby úspěšné bilaterální programy realizované Českou rozvojovou agenturou (ČRA) byly rozšiřovány a multiplikovány prostřednictvím delegované spolupráce s Evropskou komisí a aby se ČRA stala spolehlivým a efektivním partnerem Evropské komise. Výhledovým cílem ČR je rovněž ustanovit rozvojovou finanční instituci, která by se zapojila do financování udržitelného rozvoje v partnerských zemích, a to včetně blendingových a proinvestičních nástrojů na úrovni EU. Jedním z důležitých nástrojů v této oblasti, do kterého se ČR bude chtít aktivně zapojit, je Vnější investiční plán EU a jeho Fond pro udržitelný rozvoj.

Implementaci efektivního partnerství s rozvojovými zeměmi, propojení rozvojové spolupráce s výše uvedenými cíli a koherentní využívání nástrojů a programů EU bude ČR průběžně aktivně prosazovat na relevantních fórech EU a pravidelně vyhodnocovat.

Společné programování rozvojové spolupráce EU a společnou implementaci zahraniční rozvojové pomoci bude i nadále Česká republika podporovat tam, kde bude mít pozitivní přínos.

Mezinárodní organizace

Prioritou České republiky v rámci multilaterální ZRS jsou ty organizace, které působí v synergii s jejími národními prioritami a zájmy, ve kterých má zřetelnou přidanou hodnotu a kde je efektivně schopna prosadit svůj vliv. Soustředěním se na nižší počet partnerských organizací lze dosáhnout většího efektu vynaložených prostředků a posílení vlivu v konkrétních formátech. S ohledem na dosavadní zkušenosti bude ČR své mezinárodní rozvojové úsilí a související finanční a lidské zdroje soustředit primárně do Rozvojového programu OSN (UNDP), do Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO), do Světového potravinového programu (WFP) a do Programu OSN pro dobrovolníky (UNV). To jsou platformy, kde může Česká republika nejefektivněji uplatnit národní expertizu, včetně podílu českých subjektů na implementaci příslušných programů. Úzká spolupráce bude probíhat rovněž s Výborem pro rozvojovou spolupráci OECD (OECD/DAC).

České zapojení do vybraných mezinárodních organizací bude mít především formu finanční podpory konkrétních programů (tzv. earmarked funding) či příspěvků do svěřeneckých fondů. ČR bude v rámci možností pokračovat i ve financování hlavního rozpočtu vybraných mezinárodních organizací a mezinárodních finančních institucí (tzv. core funding) vzhledem k jeho zásadnímu významu pro fungování těchto organizací. ČR bude také usilovat o adekvátní zapojení do rozhodovacích procesů mezinárodních organizací a o využití expertízy českých odborníků, nevládních organizací, firem a dalších subjektů, včetně sekondování národních expertů u vybraných institucí nebo jejich přímého zapojení do těchto struktur.

Co se týče konkrétních nástrojů rozvojové spolupráce, ČR na multilaterálních fórech podpoří taková řešení, která efektivně a transparentně přispívají ke snižování chudoby a nerovností. Jedná se zejména o technickou asistenci, budování místních kapacit, sdílení zkušeností a předávání znalostí a expertízy. ČR bude klást důraz i na inovativní finanční nástroje pro udržitelné zapojení soukromého sektoru s důrazem na malé a střední podniky. Naopak rezervovaně se ČR bude stavět k rozpočtové podpoře partnerských zemí.

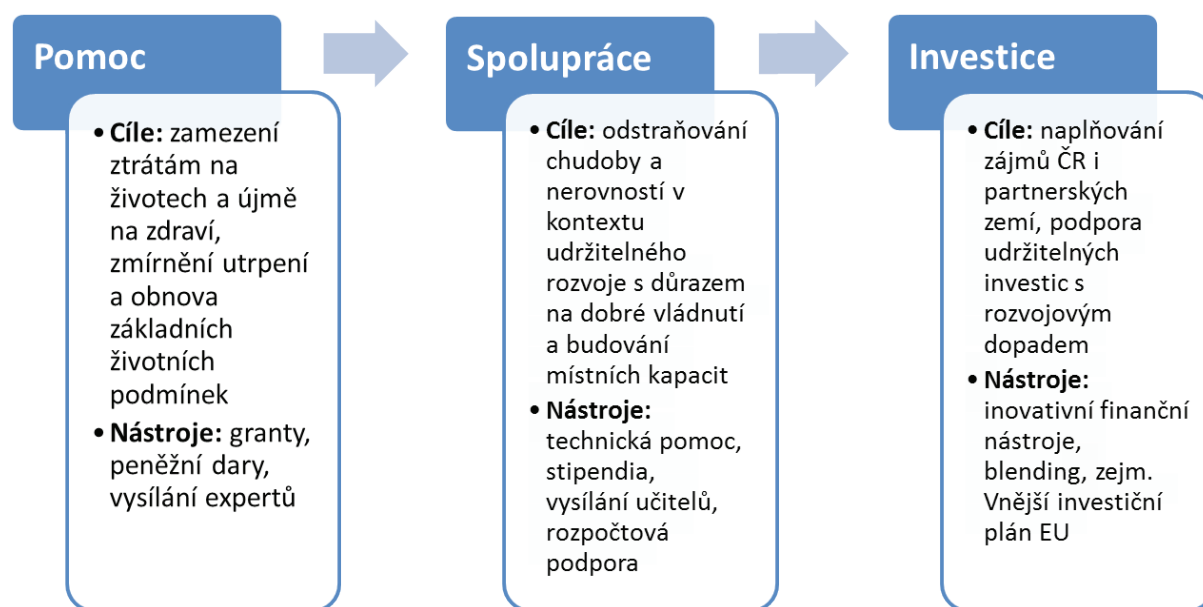
V. Nástroje a partnerství

V souladu s Agendou 2030 bude Česká republika při implementaci rozvojové spolupráce usilovat o efektivní a koherentní zapojení veřejného, nevládního a soukromého sektoru. Cílem je ve všech oblastech spolupráce využívat moderní nástroje spolupráce, které budou reflektovat poptávku, kapacity a stupeň rozvoje partnerských zemí i specifika jednotlivých rozvojových partnerství.

Česká republika využívá širokou škálu nástrojů a forem pro poskytování efektivní a viditelné rozvojové spolupráce a humanitární pomoci do zahraničí. Do budoucna bude usilovat o další posilování vzájemných synergií těchto nástrojů, jejich zdokonalování a v případě vhodnosti a efektivnosti je doplňovat o nástroje nové, zejména v oblasti zapojení soukromého sektoru a propojení dvoustranné spolupráce s mnohostrannou.

Česká republika si je vědoma přínosu veřejných institucí pro podporu veřejné a místní správy, neziskových organizací pro rozvoj občanské společnosti a soukromého sektoru pro rozvoj podnikatelského prostředí a bude nadále podporovat jejich specifické role v humanitární a rozvojové oblasti.

Pro účinné naplňování společné vize stabilního a udržitelně prosperujícího světa bude zásadní podporovat partnerství a koherentní působení veřejného, neziskového a soukromého sektoru. ČR bude proto usilovat o rozvíjení vztahů na úrovni partnerských vlád a jejich veřejných institucí, soukromých subjektů i občanské společnosti.

Inovativní podpora zapojení soukromého sektoru do rozvoje

Ambiciózní Cíle udržitelného rozvoje (SDGs) nelze naplnit pouze s využitím veřejných zdrojů, bez přispění soukromého kapitálu. Soukromé podnikání a investice jsou zároveň zásadním zdrojem ekonomického růstu a zaměstnanosti. ČR má historickou zkušenost s budováním soukromého sektoru a souvisejícího legislativního a institucionálního zázemí. Současné migrační tlaky z rozvojových zemí, často spojené s hledáním ekonomických příležitostí, podobně svědčí o nutnosti poskytnout občanům v postižených zemích možnosti obživy v podobě pracovních míst, která může zajistit zejména odpovědný soukromý sektor.

Součástí ZRS ČR proto bude podpora investic na náročnějších a rizikových trzích v rozvojových zemích, a to nejen na úrovni velkých podniků, ale i malých a středních firem. Podmínkou podpory ČR bude udržitelnost takovýchto investic, jejich rozvojový dopad a jednoznačná přidaná hodnota (tzv. adicionalita).

ČR si je zároveň vědoma, i na základě vlastní zkušenosti, že pro rozvoj investic je nutné disponovat v partnerských zemích jasným právním rámcem, efektivní státní správou, stabilním ekonomickým prostředím, předvídatelnými sociálními partnery. Je nutné odbourávat překážky pro podnikání, budovat kvalitní a vzdělanou domácí pracovní sílu. Rozvojové programy ČR v partnerských zemích budou proto cílit na tyto priority, usilovat o kultivaci místního podnikatelského prostředí a synergicky tak utvářet prostředí pro efektivní ekonomický rozvoj.

Projektové nástroje

V bilaterální ZRS ČR se dosud nejvíce uplatňuje projektová forma spolupráce, v níž jsou podle typu realizátora využívány různé nástroje – dotace (granty), veřejné zakázky, rozpočtová opatření a peněžní dary. Široce rozšířenou formou s rozsáhlým geografickým záběrem realizace jsou tzv. malé lokální projekty. Projektovou podobu má rovněž také spolupráce trilaterální a zčásti i multilaterální.

V rámci sdílení transformačních zkušeností a podpory udržitelných institucí a dobré veřejné správy v partnerských zemích představují efektivní a široce poptávané nástroje technická pomoc, vysílání a vzájemné výměny expertů, učitelů a studentů, včetně rozvojových stipendií.

ČR zavedla a dále rozšiřuje také různé typy nástrojů pro přímou rozpočtovou podporu, které se budou, tam kde to bude žádoucí, dále rozvíjet. V mezinárodním kontextu ČR využívá rovněž svěřeneckých fondů partnerských organizací, zejména EU a OSN. Do budoucna se hodlá podílet na delegované spolupráci s Evropskou komisí.

Finanční nástroje

Ve snaze o zvyšování efektivnosti rozvojové spolupráce a mobilizaci dodatečných finančních zdrojů bude ČR podporovat inovativní finanční nástroje v podobě záruk, rizikového kapitálu, zvýhodněných půjček či jinak změkčených komerčních nástrojů. Tyto nástroje využívají veřejné zdroje jako stimul a multiplikátor zdrojů soukromých a zároveň motivují k vyšší udržitelnosti rozvojových projektů. Použití inovativních finančních nástrojů bude efektivně propojeno s nástroji grantovými, zejména s technickou pomocí, v rámci tzv. blendingu. Samostatným, ale ne jediným cílem využití finančních nástrojů, bude zapojení soukromých investorů do udržitelného rozvoje.

Ambicí ČR je zároveň výhledově disponovat vlastní rozvojovou finanční institucí, která se zapojí do financování udržitelného rozvoje v partnerských zemích.

Souhrnný přehled nástrojů ZRS ČR tvoří přílohu č. 2

VI. Naplňování Strategie

Česká republika bude při naplňování Strategie průběžně vyhodnocovat jednotlivé rozvojové a humanitární aktivity a prezentovat dosažené výsledky; Strategie bude v případě potřeby aktualizována tak, aby účinně přispěla k naplnění Agendy 2030 v ZRS ČR.

Ministerstvo zahraničních věcí ČR, které je podle zákona 151/2010 Sb. gestorem zahraniční rozvojové spolupráce, bude zajišťovat naplňování Strategie v těsné součinnosti s Českou rozvojovou agenturou, která je odpovědná za implementaci projektové rozvojové spolupráce, i s programy v gesci dalších resortů.⁶ Realizaci dvoustranných i mnohostranných rozvojových a humanitárních aktivit, včetně jejich finančního a personálního zabezpečení, bude MZV průběžně konzultovat se všemi hlavními aktéry v rámci Rady pro ZRS. Naplňování cílů Agendy 2030 v ZRS ČR bude rovněž koordinováno s Radou vlády pro udržitelný rozvoj.

Finanční rámec

Finanční prostředky na realizaci dvoustranné a mnohostranné ZRS a HP ČR v gesci MZV a ČRA, včetně programů dvoustranné ZRS v gesci dalších resortů, budou nadále zajišťovány prostřednictvím ročních plánů ZRS se střednědobým výhledem, které vládě každoročně předkládá MZV ČR v souladu se závazky ODA.

Monitoring a evaluace

Průběžná kontrola, monitoring zaměřený na výsledky a projektové, sektorové i programové evaluace budou nadále základními nástroji pro řízení a kvalifikované rozhodování o dalším efektivním zacílení a organizaci rozvojových a humanitárních aktivit. Výstupy z monitoringu a evaluací budou rovnou měrou využity ke zvyšování kvality ZRS ČR a k naplňování závazků vzájemné odpovědnosti a transparentního partnerství s partnerskými zeměmi i s českou veřejností.

Předpokladem pro kvalitní monitoring a evaluace bude kvalitní identifikace rozvojových aktivit, včetně věrohodných vstupních dat, kvalitní analýzy rizik a jednoznačné strategie odchodu.

V souladu s mezinárodními doporučeními hodlá ČR dále posílit vyhodnocování aktivit a výstupů se zřetelem na jejich očekávané výsledky a dopady i s důrazem na vzájemné návaznosti a synergie jednotlivých projektů a programů ve vazbě na příslušné tematické priority a SDG.

---

⁶ „Program vládních stipendií pro studenty z rozvojových zemí na veřejných vysokých školách v ČR“ v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (včetně souvisejících zdravotních služeb pro vládní stipendisty v gesci Ministerstva zdravotnictví), „Transformační ekonomická a finanční spolupráce“ v gesci Ministerstva financí, program na podporu obchodu „Aid for Trade“ v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu, „Program bezpečnostní rozvojové spolupráce“ v gesci Ministerstva vnitra a mnohostranná environmentální spolupráce v gesci Ministerstva životního prostředí.

Pro srovnatelnější výstupy z vyhodnocování průřezových principů bude od roku 2018 aplikována certifikovaná metodika (pilotně ověřená v evaluacích z let 2016 a 2017). V rámci OECD/DAC se ČR bude nadále aktivně podílet na práci evaluační skupiny, včetně pravidelného sdílení evaluačních plánů, zkušeností (lessons learned) i příležitostí pro společné hodnocení.

Komunikace a prezentace strategie

Úspěšné naplňování Strategie ZRS ČR je spojeno s kvalitní prezentací cílů a výsledků rozvojové spolupráce a humanitární pomoci vůči partnerským zemím, dalším donorům a zejména také vůči české politické reprezentaci, odborné veřejnosti, aktérům zapojeným do realizace ZRS ČR i široké veřejnosti.

MZV ČR jako zákonný gestor ZRS ČR bude zejména prostřednictvím Rady pro zahraniční rozvojovou spolupráci a Rady vlády pro udržitelný rozvoj pravidelně informovat vládu a Parlament ČR i odbornou veřejnost o naplňování hlavních strategických cílů v rozvojové a humanitární oblasti.

Bude rovněž posílena prezentace ZRS ČR vůči odborné a široké veřejnosti prostřednictvím elektronických a sociálních médií i prezentace rozvojových témat ve formálním i neformálním vzdělávání prostřednictvím globálního rozvojového vzdělávání (GRV) a osvěty. Česká republika se zaměří zejména na účinnější promítnutí témat udržitelného rozvoje do systému vzdělávání, včetně příslušné metodické a didaktické podpory pro pedagogické pracovníky. Naplňování tohoto cíle bude zajištěno v součinnosti veřejných institucí a neziskového i akademického sektoru v souladu s příslušnou Strategii GRV.

Ve vztahu k prioritním zemím dvoustranné rozvojové spolupráce budou vytvořeny dílčí komunikační strategie, které napomohou jednotné prezentaci všech aktérů ZRS ČR v příslušné zemi. V rámci dvoustranné i mnohostranné spolupráce bude pozornost věnována prezentačním aktivitám zaměřeným na posilování povědomí odborné i laické veřejnosti o cílech a výsledcích ZRS ČR.

Platnost a aktualizace strategie

Tento dokument je rámcovým strategickým dokumentem zahraniční rozvojové spolupráce České republiky do roku 2030 v souladu s platností globální Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj a se Strategickým rámcem Česká republika 2030.

V průběhu daného období bude naplňování Strategie na základě projednání v Radě pro ZRS alespoň dvakrát, v krátkodobém i střednědobém horizontu, vyhodnoceno tak, aby její platnost mohla být potvrzena. V případě zásadních potřeb a změn budou cíle a priority aktualizovány a doplněny formou pozměňovacích dodatků. V dostatečném předstihu před koncem celého rámcového období platnosti Strategie pak bude zahájeno celkové vyhodnocení, které bude využito při dalším strategickém plánování.

VII. Přílohy

1. Vyhodnocení Koncepce ZRS ČR 2010 – 2017
2. Přehled nástrojů ZRS ČR dle hlavních forem spolupráce a partnerů

Příloha 1: Vyhodnocení Koncepce ZRS ČR 2010 – 2017

Strategický rámec ZRS ČR		Zdroje vyhodnocení
Koncepce ZRS ČR 2010 - 2017		Střednědobé vyhodnocení Koncepce ZRS (2013-14)
Strategie mnohostranné ZRS ČR 2013 - 2017		Střednědobé vyhodnocení Strategie mnohostranné ZRS (2015)
Národní strategie globálního rozvojového vzdělávání 2010 - 2015 + akční plán do roku 2017		2x vyhodnocení Národní strategie GRV (2013, 2015)
Strategie poskytování vládních rozvojových stipendií 2013 - 2018		Průběžné evaluace projektů a programů ZRS ČR (2011-16)
		Kontrola NKÚ (2015)
		Peer review OECD/DAC (2016)
BILATERÁLNÍ ZRS ČR		
Kategorie	Závěr	Doporučení
Volba zemí	Relevantní	Snížení počtu prioritních zemí, důraz na LDCs
Volba sektorů	Relevantní, přidanou hodnotou vlastní transformační zkušenost	Přechod na komplexní tematické priority dle SDGs
Projektový cyklus	Průběžně zlepšovaná identifikace, monitoring i evaluace, účelná a hospodárná realizace; omezený rozsah a trvání projektů s negativním dopadem na udržitelnost	Koncentrovat aktivity na větší a delší programové celky. Zlepšit analýzu a řízení rizik, posílit monitoring zaměřený na výsledky; lépe definovat strategii odchodu.
Nástroje	Chybí nástroje pro přímou spolupráci v cílových zemích	Zlepšit návaznost jednotlivých nástrojů, zvážit zavedení nástrojů pro přímou spolupráci v cílových zemích
Partnerství	Kvalitní s českými NNO, zlepšující se s českým soukromým sektorem, chybí s místními aktéry	Zajistit přítomnost v cílových zemích, soustavnější koordinaci s ostatními dárci a strategické partnerství s veřejným, neziskovým i soukromým sektorem
Koherence politik pro rozvoj (PCD)	Průběžné úsilí prostř. Rady pro ZRS, omezené výsledky	Přenesení agendy PC/S/D pod ÚV a RVUR, posílení osvěty zejména v legislativním procesu
MULTILATERÁLNÍ ZRS ČR		
Tematické priority	Relevantní	Tematické propojení s prioritními SDGs
Prioritní organizace	Relevantní	Dále strategicky zacílit na menší počet dlouhodobě relevantních partnerů
Propojení bilaterální a multilaterální ZRS	Dílčí úspěšnost	Výrazněji propojit bilaterální a multilaterální ZRS
Zapojení do řídicích orgánů a fin. nástrojů EU a OSN	Dílčí úspěšnost	Dokončit akreditaci ČRA pro delegovanou spolupráci Posílit meziresortní koordinaci s cílem zapojování do orgánů a finančních nástrojů EU a OSN

Příloha 2: Přehled nástrojů ZRS ČR dle hlavních forem spolupráce a partnerů

Kurzívou jsou uvedeny nástroje, které ve vztahu k daným partnerům dosud nebyly používány, ale výhledově je to možné či žádoucí.

Partner	Veřejný sektor ČR	NNO ČR	Soukromý sektor ČR	Veřejný sektor partnerské země	NNO partnerské země	Soukromý sektor partnerské země	Další bilaterální dárce	EU	Mezinárodní organizace
Nástroj									
Projektová a programová spolupráce									
Dotace	ZRS	ZRS, TRANS, HP							
Veřejné zakázky		ZRS	ZRS			ZRS	ZRS		
Rozpočtová opatření	ZRS, HP								
Peněžní dary				ZRS, HP	ZRS, TRANS, HP	ZRS	ZRS, HP		
Rozpočtová podpora									
Přímá rozpočtová podpora				ZRS					
Sektorová rozpočtová podpora				ZRS					
Svěřenecké fondy								ZRS, HP	ZRS, HP
Spolufinancování	ZRS, HP	ZRS		ZRS			ZRS, HP	ZRS, HP	ZRS, HP
Technická spolupráce									
Vysílání expertů	ZRS, HP	ZRS	ZRS	ZRS	HP		ZRS, HP	ZRS, HP	ZRS, HP
Vysílání učitelů	ZRS	ZRS		ZRS					
Stipendia	ZRS			ZRS					ZRS
Technická pomoc	ZRS			ZRS			ZRS	ZRS	
Ostatní									
Delegovaná spolupráce							ZRS	ZRS	
Cash-based aktivity		ZRS, HP	ZRS, HP		ZRS, HP	ZRS			
Blending	ZRS	ZRS	ZRS	ZRS				ZRS	